

Raport o stabilności systemu finansowego – czerwiec 2009 r.

Departament Systemu Finansowego
Narodowy Bank Polski

Raport o stabilności finansowej

- Publikowanie „Raportu” jest standardem międzynarodowym, NBP publikuje go od 2001 r.
- „Raport” jest elementem polityki informacyjnej NBP przyczyniającym się do realizacji ustawowych celów NBP, w szczególności celu „działania na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego”

Raport o stabilności finansowej

- Celem „Raportu o stabilności systemu finansowego” jest przedstawienie uczestnikom rynków finansowych wyników analiz stabilności systemu finansowego, w tym oceny odporności systemu finansowego na ewentualne zaburzenia
- Upowszechnienie wyników analiz powinno sprzyjać utrzymaniu stabilności finansowej, m.in. dzięki lepszemu zrozumieniu skali i zakresu ryzyka w systemie finansowym oraz możliwej korekcie zachowań uczestników rynku

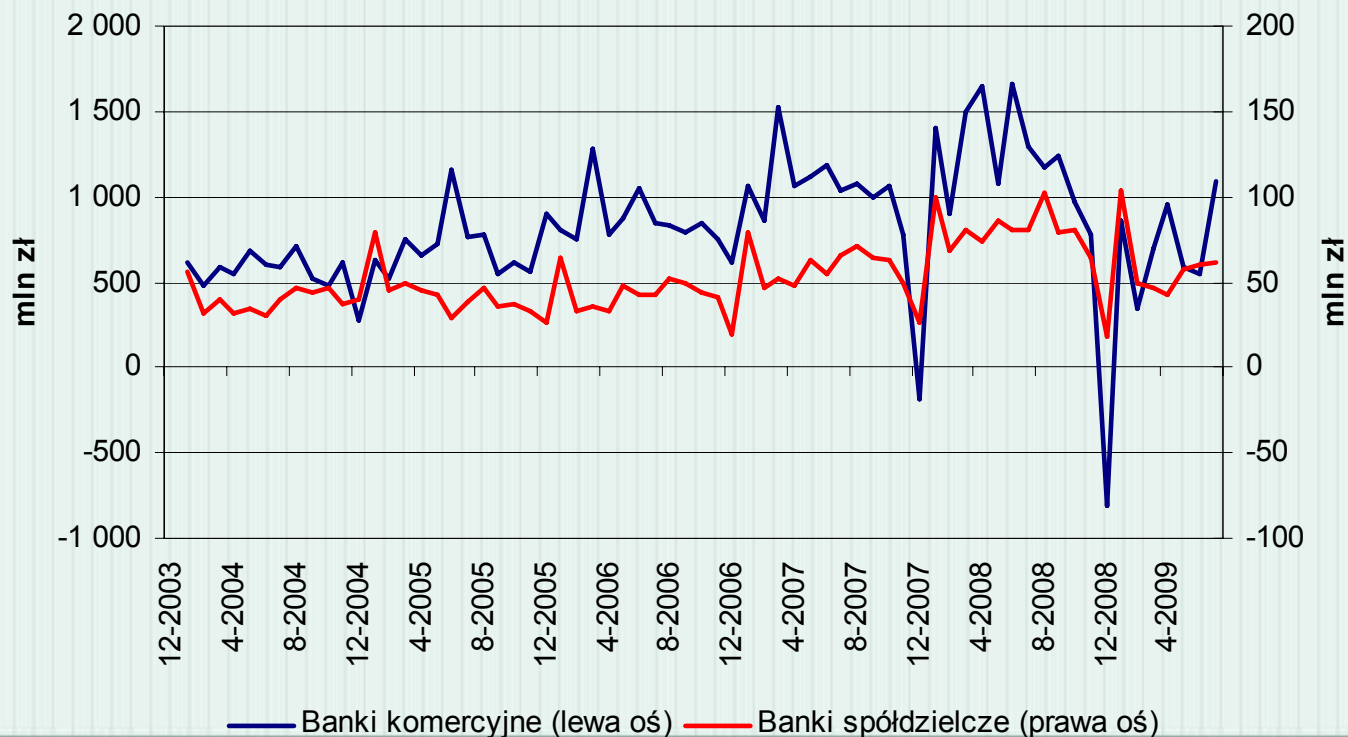
Agenda

1. Ocena sytuacji bieżącej
2. Procesy generujące ryzyko dla stabilności systemu finansowego
3. Podsumowanie

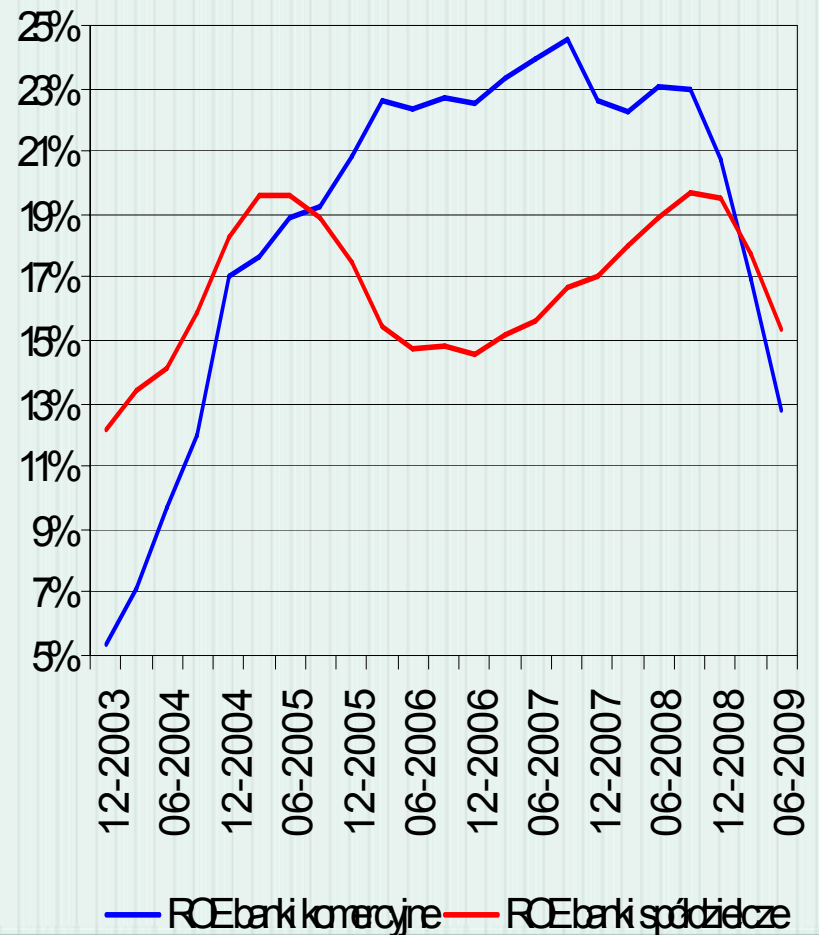
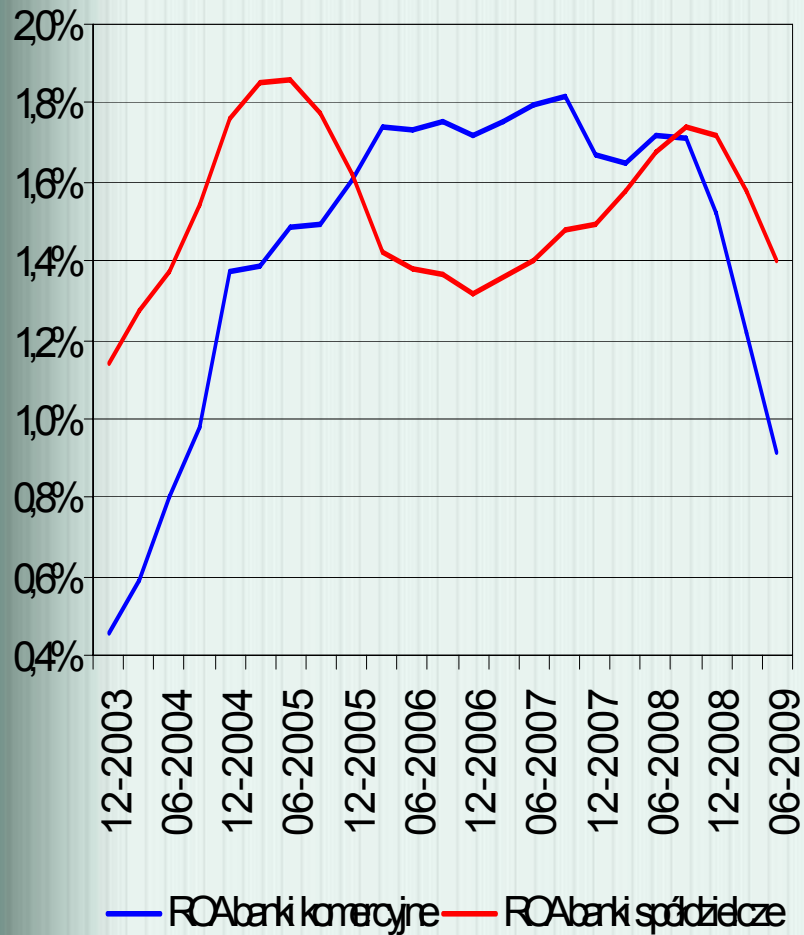
Ocena sytuacji bieżącej

- Bardzo dobre wyniki finansowe banków w całym 2008 r., lecz pogorszenie w drugiej połowie roku i w pierwszym półroczu 2009 r.

Zysk netto wypracowany w poszczególnych miesiącach



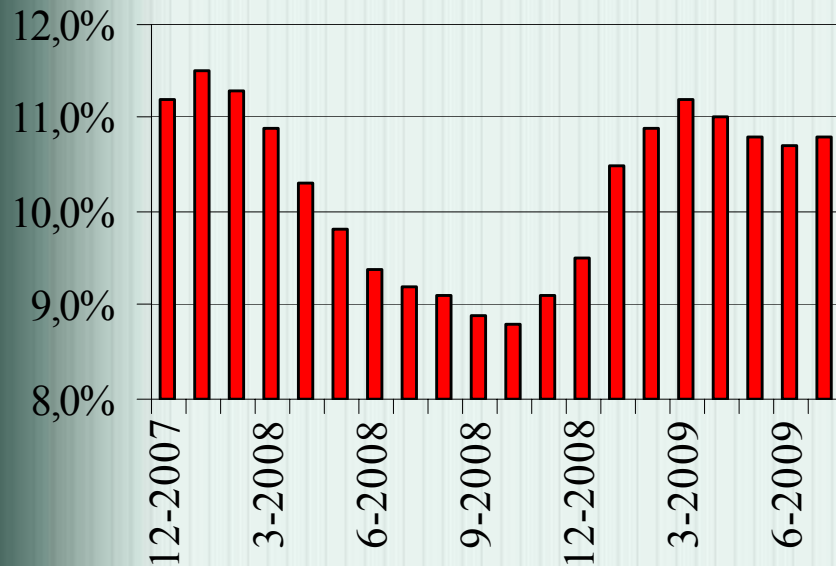
Ocena sytuacji bieżącej



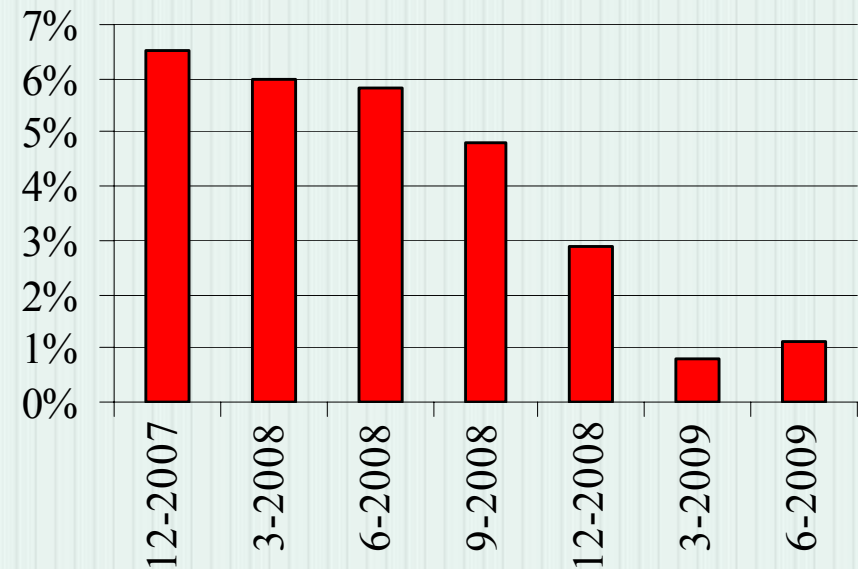
Ocena sytuacji bieżącej

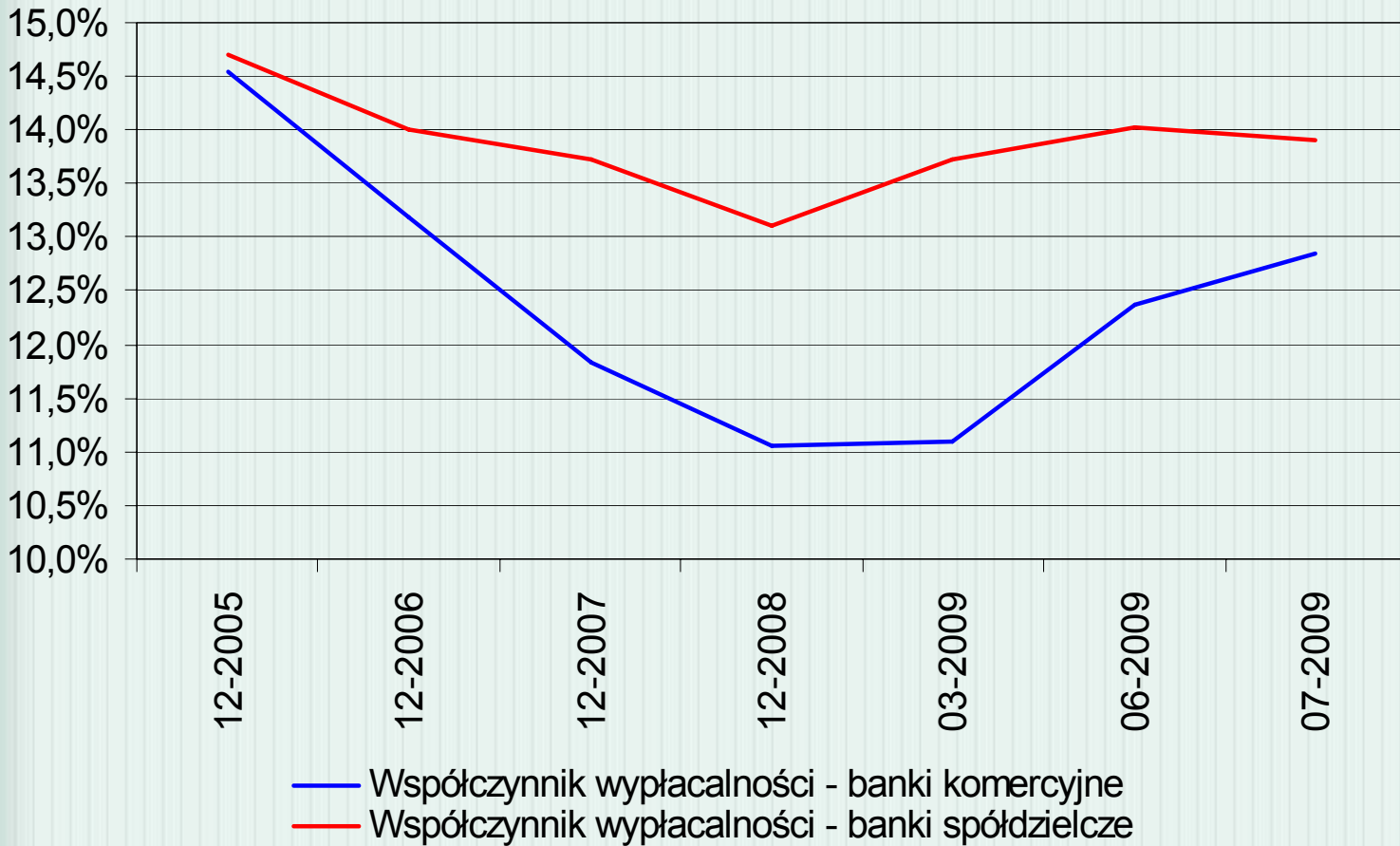
- Znaczne pogorszenie warunków działania banków od września 2008 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego



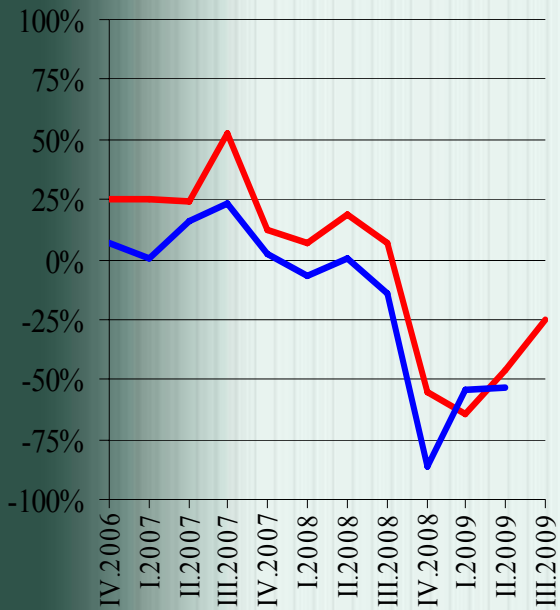
Wzrost realnego PKB



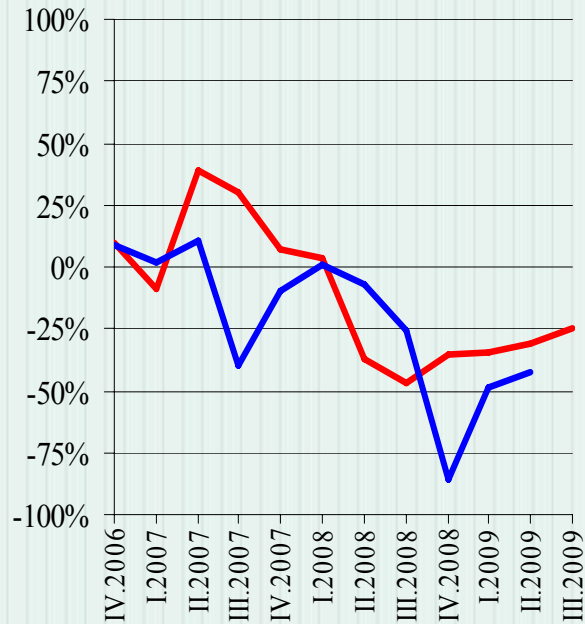


Polityka kredytowa

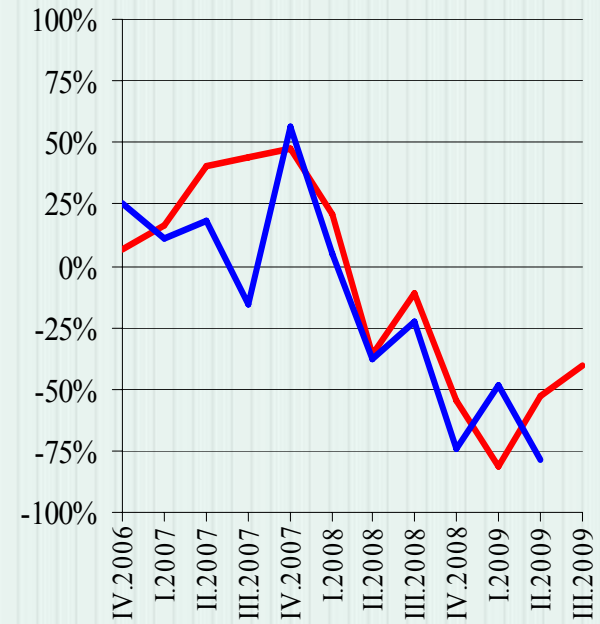
Kredyty dla przedsiębiorstw - kryteria



Kredyty mieszkaniowe - kryteria



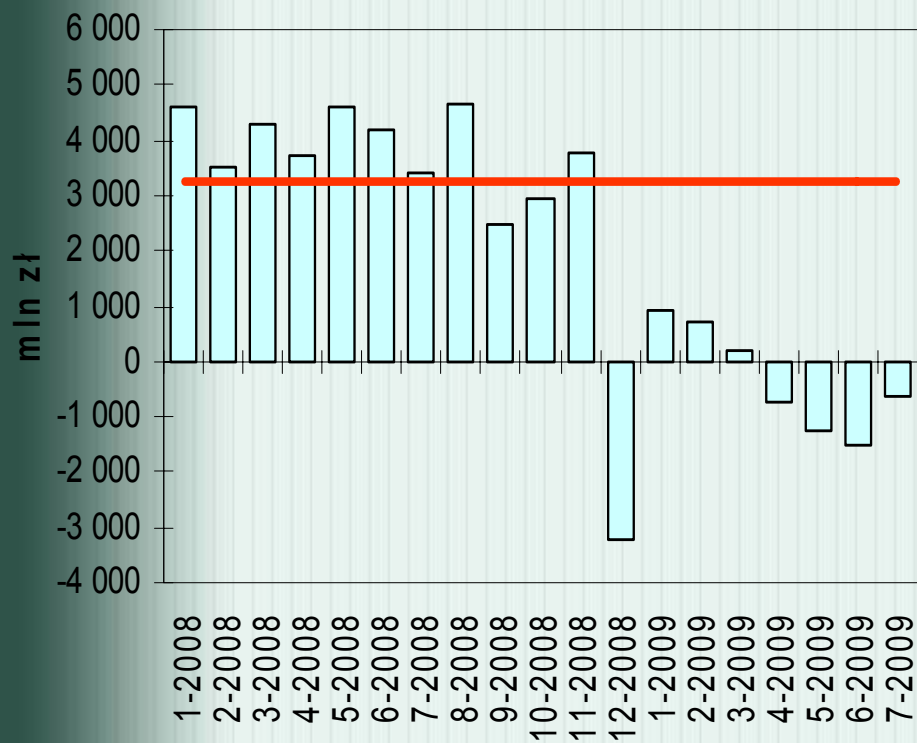
Kredyty konsumpcyjne - kryteria



— Przewidywania — Stan

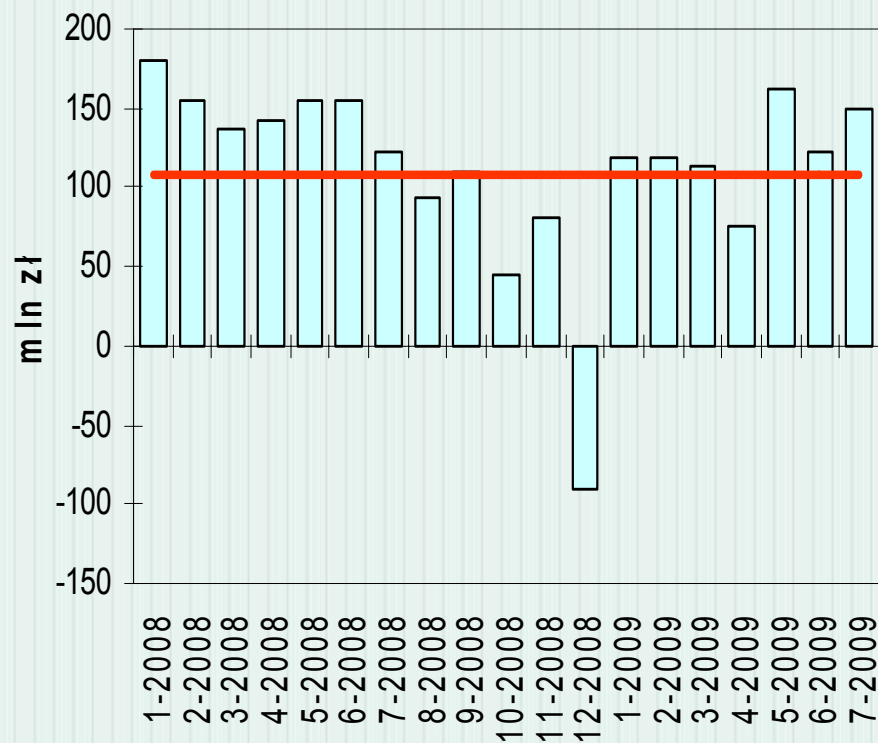
Akcja kredytowa - przedsiębiorstwa

Banki komercyjne



Kredyty dla przedsiębiorstw - zmiana miesięczna
 Średnia miesięczna zmiana kredytów dla przedsiębiorstw w 2008 r.

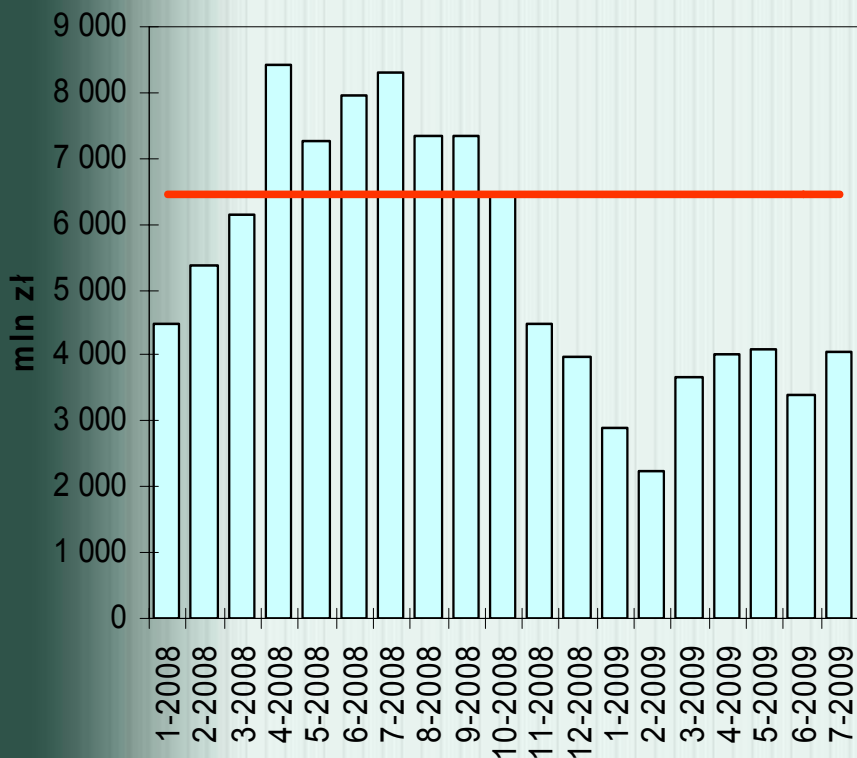
Banki spółdzielcze



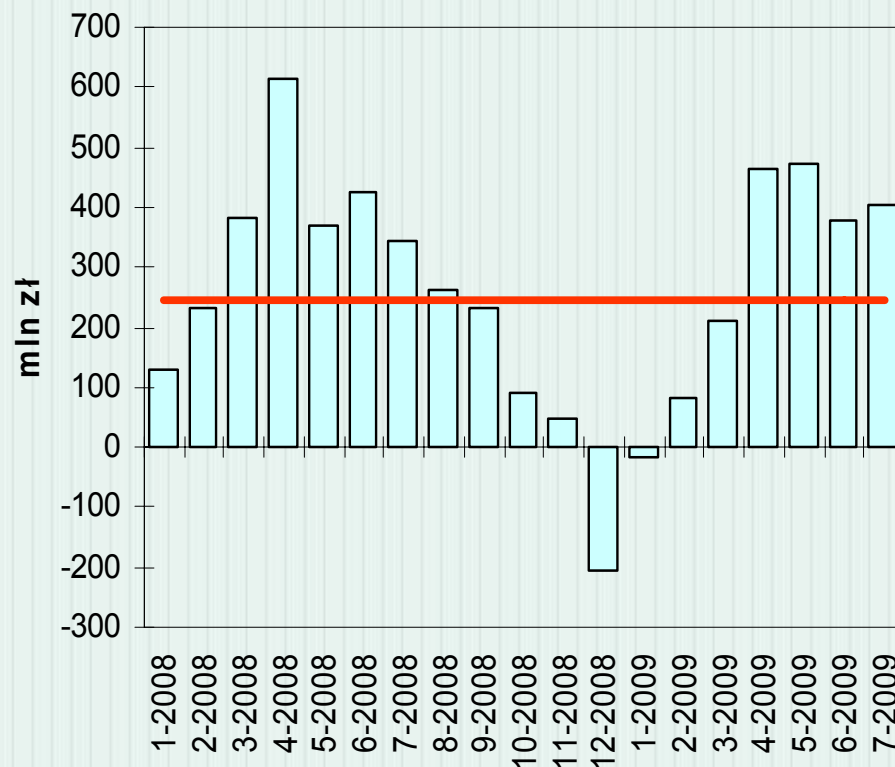
Kredyty dla przedsiębiorstw - zmiana miesięczna
 Średnia miesięczna zmiana kredytów dla przedsiębiorstw w 2008 r.

Akcja kredytowa – gospodarstwa domowe

Banki komercyjne



Banki spółdzielcze



■ Kredyty dla gospodarstw domowych - zmiana miesięczna

■ Kredyty dla gospodarstw domowych - zmiana miesięczna

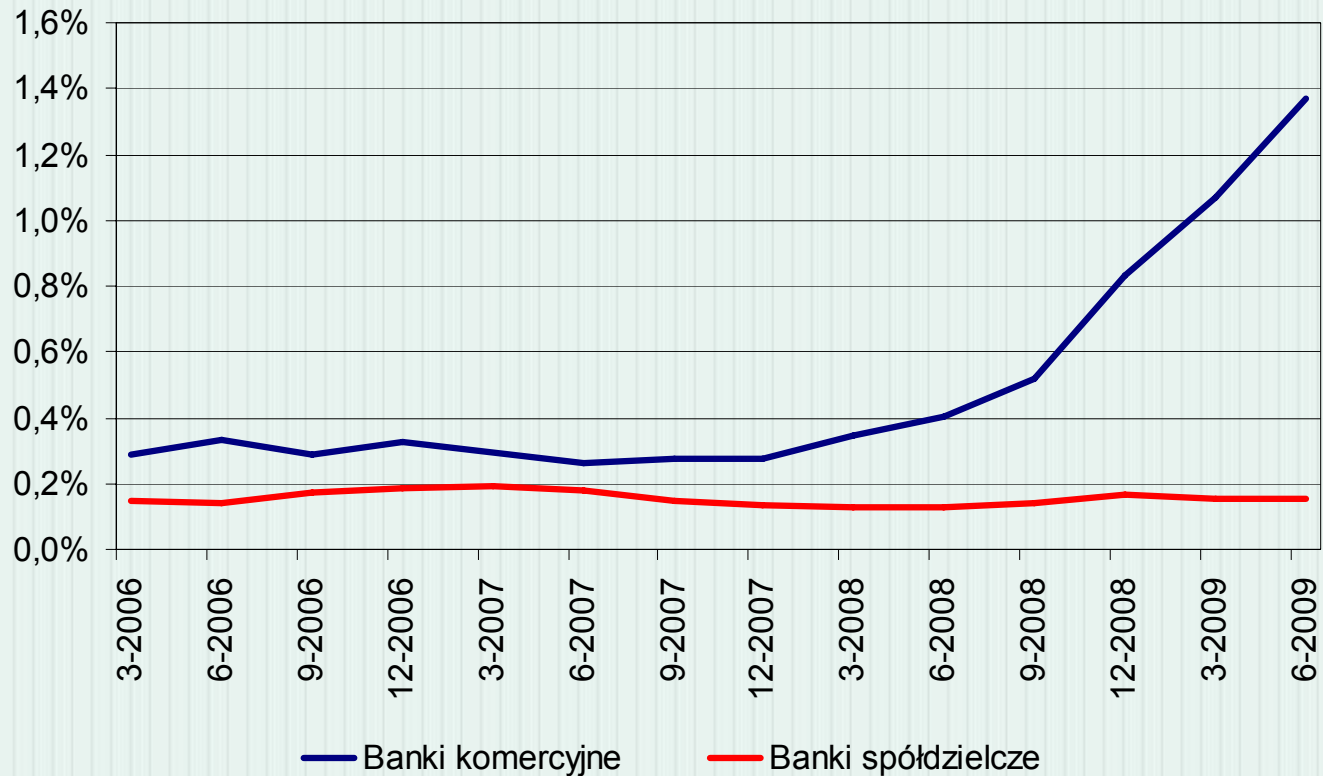
— Średnia miesięczna zmiana kredytów dla gospodarstw domowych w 2008 r.

— Średnia miesięczna zmiana kredytów dla gospodarstw domowych w 2008 r.

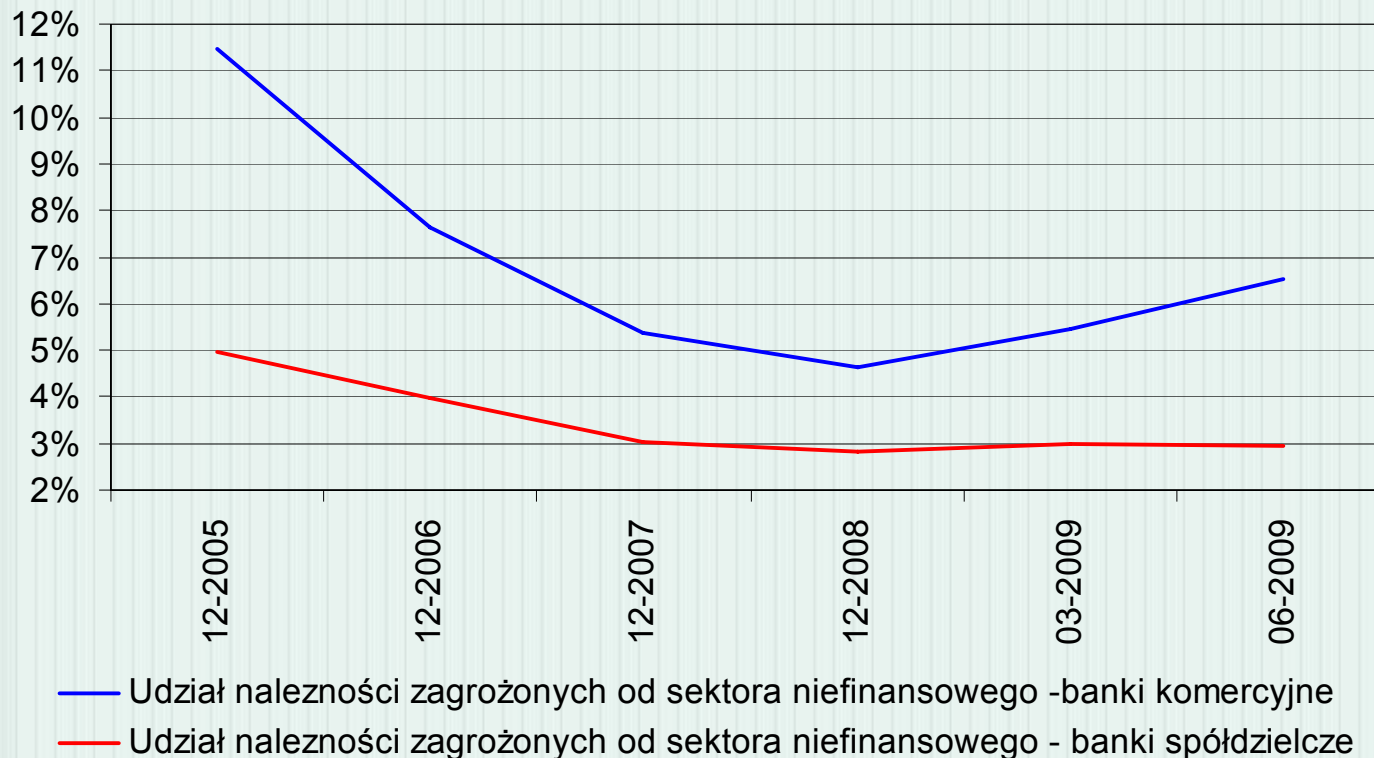
Ryzyko kredytowe

Sytuacja bieżąca

Odpisy netto na kredyty w relacji do wartości portfela kredytowego

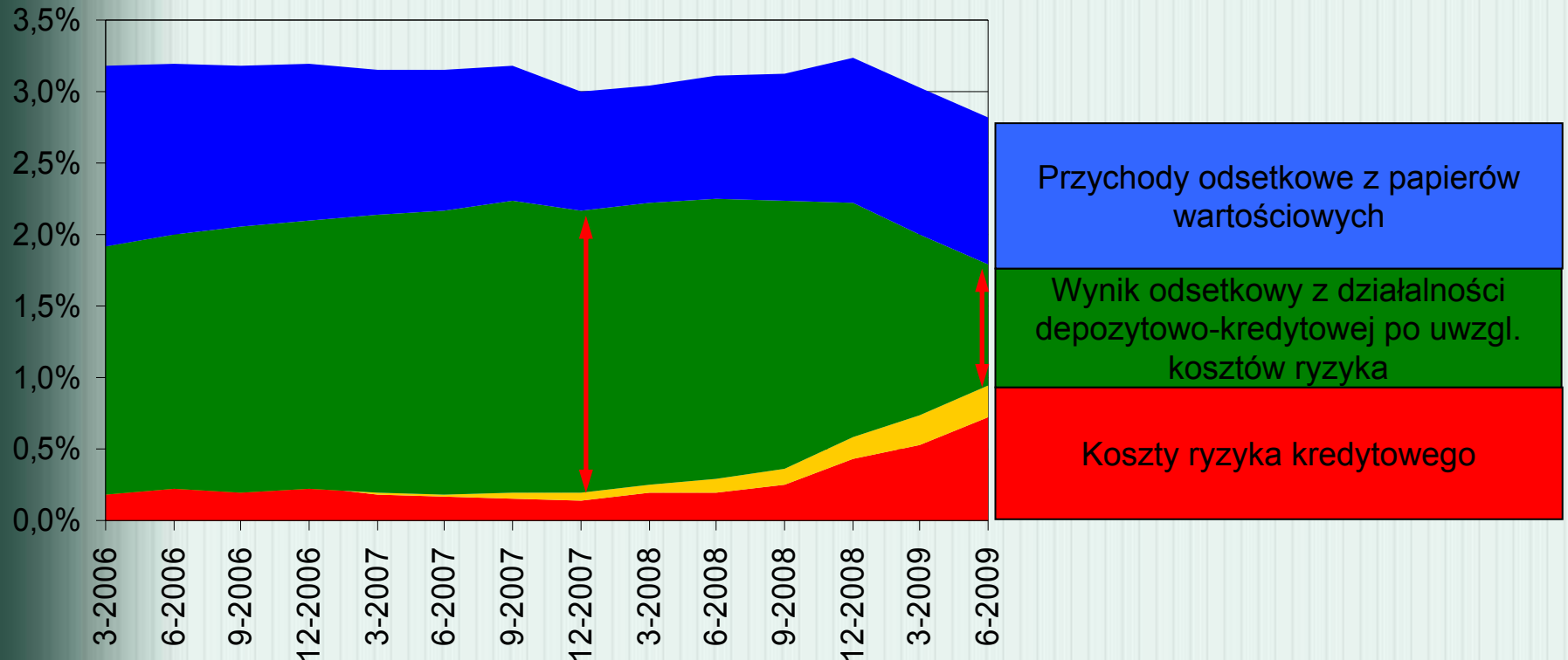


Jakość należności od sektora niefinansowego



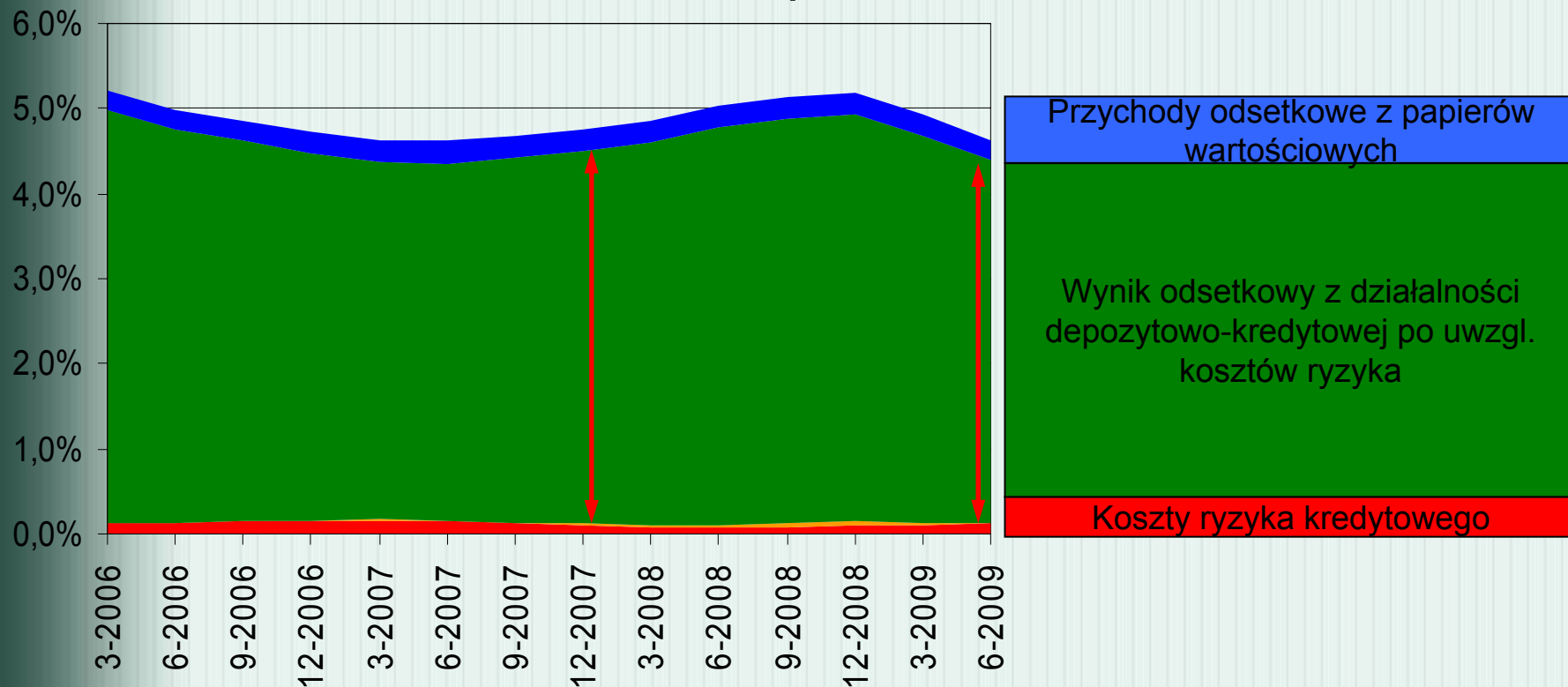
Banki spółdzielcze mają niższy udział należności zagrożonych niż banki komercyjne

Marża odsetkowa i koszty ryzyka kredytowego Banki komercyjne



- Przychody odsetkowe z papierów wartościowych
- Wyniki odsetkowe pozostałe*
- Odpisy netto na należności normalne i pod obserwacją
- Odpisy netto na należności zagrożone

Marża odsetkowa i koszty ryzyka kredytowego Banki spółdzielcze



- Przychody odsetkowe z papierów wartościowych
- Wyniki odsetkowe pozostałe*
- Odpisy netto na należności normalne i pod obserwacją
- Odpisy netto na należności zagrożone

Agenda

1. Ocena sytuacji bieżącej
2. Procesy generujące ryzyko dla stabilności systemu finansowego
3. Podsumowanie

Procesy generujące ryzyko

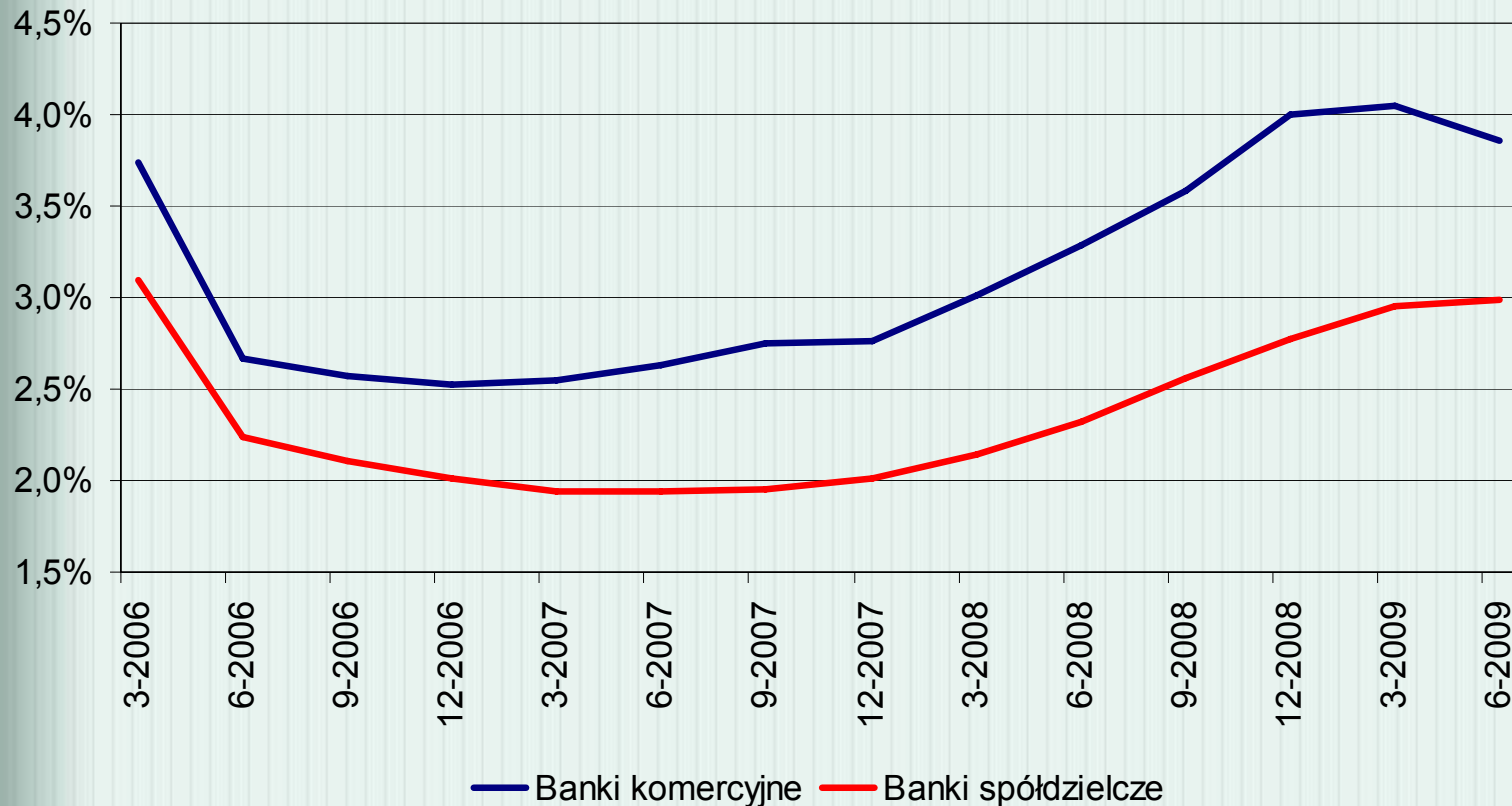
- Ograniczona płynność krajowych i zagranicznych rynków finansowych oraz wzrost kosztów finansowania
- Silny wzrost awersji do ryzyka inwestycyjnego w regionie i deprecjacja złotego
- Znaczne ograniczenie dynamiki wzrostu gospodarczego w Polsce

Ryzyko rynkowe

- Banki nie podejmują znacznego ryzyka rynkowego (domknięte pozycje walutowe)
- Ryzyko niemożności odnowienia zabezpieczeń ograniczane przez dostępność operacji z NBP

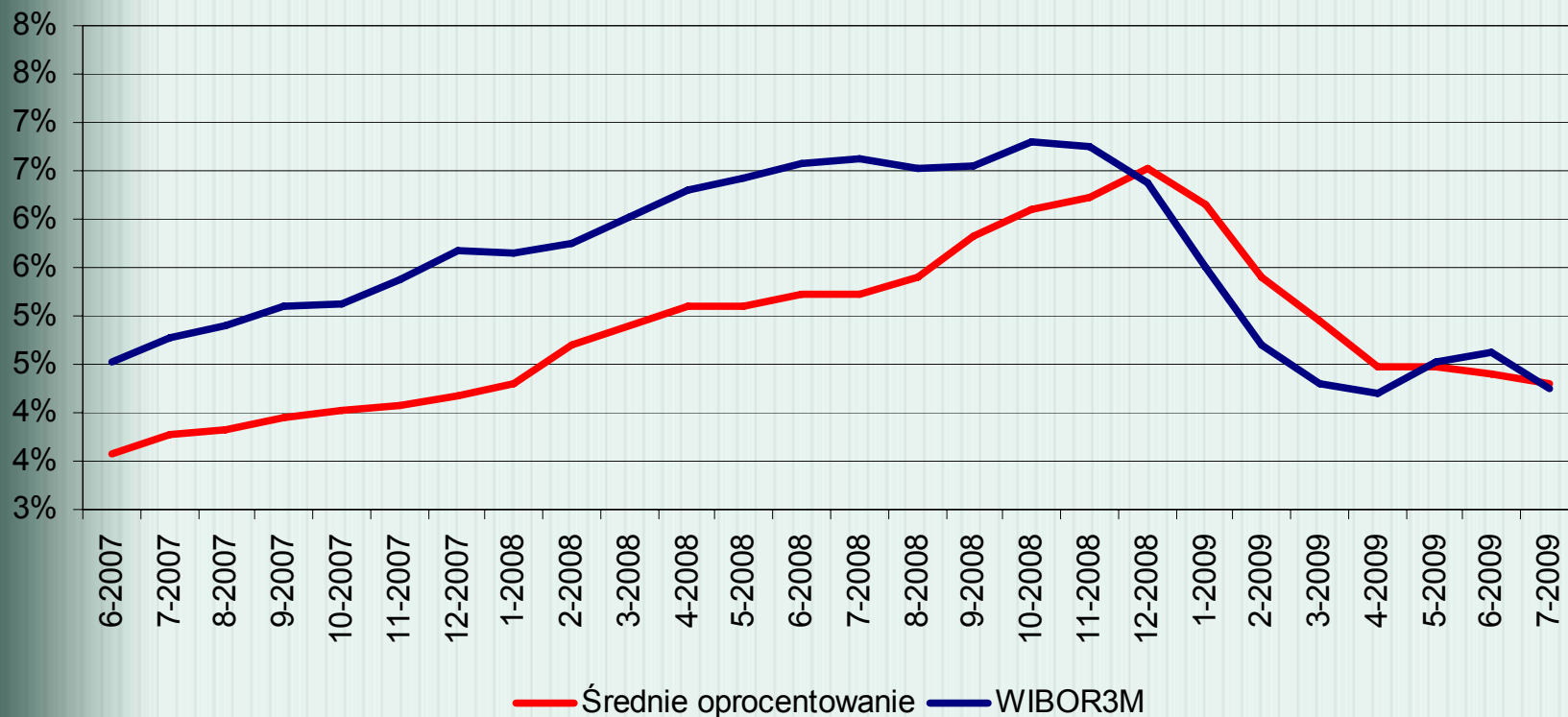
Ryzyko dostępności i kosztu finansowania

Koszty odsetkowe jako % zobowiązań wobec sektora finansowego, niefinansowego i rządowego



Ryzyko dostępności i kosztu finansowania

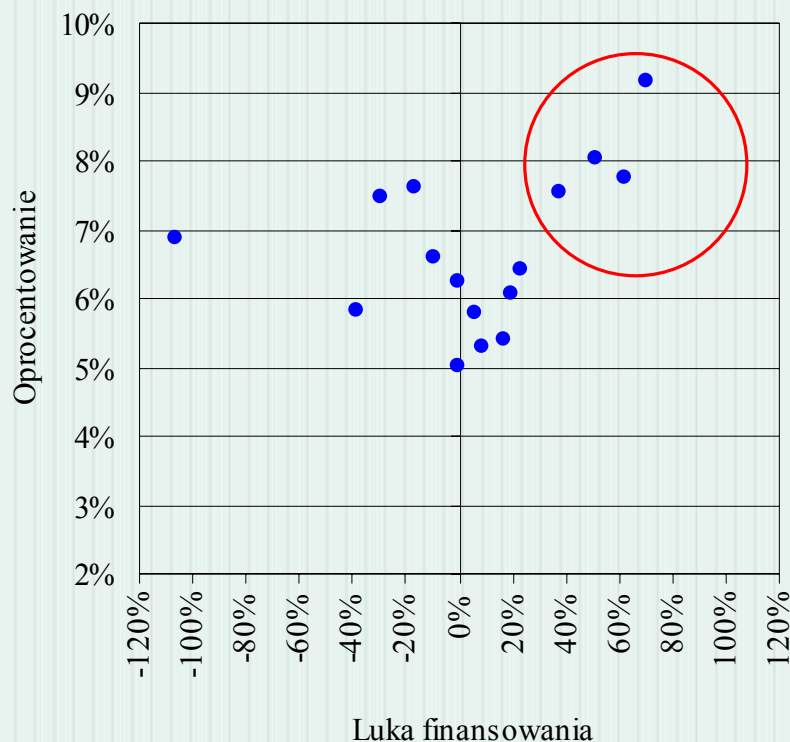
Oprocentowanie nowych depozytów złotych gospodarstw domowych



Silny wzrost krańcowego kosztu pozyskania finansowania

Konkurencja o depozyty gospodarstw domowych

Grudzień 2008 r.



- Silna konkurencja o depozyty ze strony banków o znacznej przewadze kredytów nad depozytami (dodatnia luka finansowania)

Luka finansowania (sektor niefinansowy i rządowy)

	12.2005	12.2006	12.2007	12.2008	07.2009
Banki komercyjne	-23,6%	-13,9%	0,7%	15,1%	11,8%
Banki spółdzielcze	-44,1%	-45,9%	-39,2%	-39,9%	-29,7%

Źródło: NBP. Dane za 2009 r. są danymi wstępnymi.

Luka finansowania zdefiniowana jako różnica należności i zobowiązań brutto podzielona przez kwotę należności (sektor niefinansowy i rządowy)

W bankach spółdzielczych luka finansowania jest ujemna, co wskazuje na potencjał rozwoju akcji kredytowej banków spółdzielczych.

Procesy generujące ryzyko

- Ograniczona płynność krajowych i zagranicznych rynków finansowych oraz wzrost kosztów finansowania
- Silny wzrost awersji do ryzyka inwestycyjnego w regionie i deprecjacja złotego
- Znaczne ograniczenie dynamiki wzrostu gospodarczego w Polsce

Deprecjacja złotego a ryzyko kredytowe kredytów walutowych

- Symulacja na danych o indywidualnych kredytobiorcach – próba z bazy BIK
 - Deprecjacja złotego o 20% w stosunku kursu bieżącego prowadzi do wzrostu odsetka kredytobiorców z ujemnym buforem dochodowym o 0,2-2,6 punktu procentowego (w zależności od metody szacunku)

Procesy generujące ryzyko

- Ograniczona płynność krajowych i zagranicznych rynków finansowych oraz wzrost kosztów finansowania
- Silny wzrost awersji do ryzyka inwestycyjnego w regionie i deprecjacja złotego
- Znaczne ograniczenie dynamiki wzrostu gospodarczego w Polsce

Ryzyko kredytowe

Wpływ spowolnienia gospodarczego

- Scenariusze
 - Bazowy: na podstawie czerwcowej projekcji NBP
 - Prognoza Komisji Europejskiej z maja 2009 r.
 - Szokowy: silna recesja w USA, Wielkiej Brytanii i krajach strefy euro, połączona ze spadkiem zagranicznego popytu na eksportowane przez polskie przedsiębiorstwa dobra konsumpcyjne trwałego użytku oraz z silnym zacieśnieniem polityki kredytowej banków działających w Polsce

Ryzyko kredytowe

Wpływ spowolnienia gospodarczego

- Założenia i scenariusze
 - Zatrzymanie całości zysku za 2008 r.
 - Spadek wyniku operacyjnego przed odpisami o 10% w porównaniu do 2008 r.

	2009	2010
Scenariusz bazowy		
Tempo wzrostu PKB r/r	0,4	1,4
Prognoza Komisji Europejskiej		
Tempo wzrostu PKB r/r	-1,4	-0,8
Scenariusz szokowy		
Tempo wzrostu PKB r/r	-2,3	-3,2

Ryzyko kredytowe

Wpływ spowolnienia gospodarczego

Testy warunków skrajnych

- Wpływ spowolnienia gospodarczego na odpisy na kredyty dla sektora niefinansowego

	Scenariusz bazowy	Prognoza KE	Scenariusz szokowy
Odpisy na utratę wartości kredytów (mld zł) – skumulowana wartość z lat 2009-2010	34,7	45,7	61,2
- w tym na kredyty dla przedsiębiorstw	19,7	26,8	33,8
- w tym na kredyty dla gospodarstw domowych	15,0	18,9	27,4
Odpisy w relacji do stanu kapitałów na koniec grudnia 2008 r.	50,4%	66,2%	88,6%
Wartość koniecznego dokapitalizowania (mld zł) przy założeniu spadku wyniku operacyjnego przed odpisami o 10% w porównaniu z 2008 r. – po uwzględnieniu wyniku operacyjnego przed odpisami i zatrzymaniu całości zysku z 2008 r.	0,4	0,8	4,1

Agenda

1. Ocena sytuacji bieżącej
2. Procesy generujące ryzyko dla stabilności systemu finansowego
3. Podsumowanie

Podsumowanie

- Spadek krótkoterminowego ryzyka utraty płynności przez banki
- Stosunkowo wysokie ryzyko regionalne (możliwość kolejnej fali deprecjacji walut regionu), ale ponowna **trwała** deprecjacja złotego wydaje się mniej prawdopodobna
- Ryzyko deprecjacji złotego mniej dotkliwe dla banków – źródłem ryzyka jest całość portfela kredytowego, a nie tylko portfel kredytów walutowych
- Wysokie prawdopodobieństwo materializacji ryzyka makroekonomicznego (koszty ryzyka kredytowego)
 - Makroekonomiczne symulacje szokowe wskazują jednak, że banki są w stanie zaabsorbować wzrost kosztów ryzyka kredytowego uzyskiwanymi przychodami i posiadany buforem kapitałowym bez zagrożenia dla swojej wypłacalności